

Beksiński w Pabianicach

Wśród nich znalazły się prace z kolekcji Muzeum Historycznego w Sanoku, które jest współorganizatorem wystawy, ale także z prywatnych zbiorów.

Zdzisław Beksiński* (ur. 24 lutego 1929 w Sanoku, zm. 21 lutego 2005 w Warszawie) – architekt, malarz, rzeźbiarz, fotograf, rysownik i artysta fantastyczny posługujący się też grafiką komputerową.

Kariere rozpoczął od tworzenia czarno-białych fotografii przedstawiających ludzkie postacie, często w niecodziennych pozach. Następną formą wyrazu była dla młodego Beksińskiego rzeźba. Była to rzeźba czysto abstrakcyjna, wykonywana głównie z metalu, drutu i blachy. Powstały wówczas reliefy i maski, które można zobaczyć w Muzeum we Wrocławiu. Po pewnym czasie Beksiński przeszedł jednak do następnej formy wyrazu, jaką był rysunek. Jego rysunki były najpierw na pół abstrakcyjne. Potem przeszedł do czystej figuracji pełnej erotyki, sadyzmu i masochizmu. Te rysunki w pruderyjnej Polsce Ludowej nie mogły być pokazywane inaczej niż na specjalnych pokazach dla „wtajemniczonych”. Przez wiele lat potem Beksiński nie rysował i do rysunku powrócił dopiero pod koniec życia.

Okolo 1964 roku zaczął malować. W połowie lat 60. wskazówek udzielał mu sanocki malarz Tadeusz Turkowski, ponadto Beksiński kontaktował się z innym sanockim malarzem Bronisławem Naczasem. Zdecydowanie zerwał wówczas z awangardą i w pełni oddał się malarstwu fantastycznemu, wizjonerskiemu, figuratywnemu, starannie malowanemu farbą olejną na płycie pilśniowej. Nigdy nie dawał swoim obrazom tytułów, uznając, że każdy widz może je interpretować w dowolny sposób. Pierwszy okres tego malarstwa, pod wpływem mistycyzmu wschodniego, któremu wówczas Beksiński hołdował, był pełen symboli, tajemniczych treści i katastroficznej, pełnej grozy atmosfery. Podczas tworzenia obrazów malarskich stosował jednoczesne słuchanie muzyki. Artysta tworzył przy muzyce, głównie neoromantycznej. W jego pracowni w Sanoku znajdowało się wiele urządzeń audio (np. magnetofon).

W latach 1957–1960 był członkiem nieformalnej grupy fotograficznej wraz ze Jerzym Lewczyńskim i Bronisławem Schlabsem. Ich twórczość była próbą włączenia się do ruchu fotografii subiektywnej Otto Steinerta.

Pierwszym poważnym sukcesem wystawienniczym była dla Beksińskiego wystawa jego trzydziestu kilku obrazów o tematyce czysto fantastycznej, zorganizowana w 1964 roku w Warszawie przez krytyka Janusza Boguckiego. O ile awangardowa krytyka odwróciła się wówczas od Beksińskiego raz na zawsze, uważając go za renegata, o tyle publiczność dobrze przyjęła wystawę. W 1977 przeprowadził się wraz z rodziną do Warszawy, ciesząc się coraz większym uznaniem publiczności i spotykając się z coraz bardziej zaciętą krytyką dawnych sprzymierzeńców.

W latach 80. XX w. związał się z miłośnikiem jego sztuki i kolekcjonerem, adwokatem i profesorem uniwersytetu, Piotrem Dmochowskim, zamieszkałym w Paryżu. Ten zorganizował mu szereg wystaw we Francji, Belgii, Niemczech i Japonii. Od 1989 do 1996 istniała też w Paryżu autorska galeria Beksińskiego o nazwie „Galerie Dmochowski – Musée galerie de Beksinski”. Przez pewien czas na początku lat 90. XX w. istniała jego stała wystawa w prywatnym muzeum sztuki europejskich krajów wschodnich, w Osace (Japonia). Muzeum to już nie istnieje, ale nadal w Japonii znajduje się około 70 obrazów Beksińskiego, które były tam wystawiane.

W swej twórczości z lat 90. Beksiński coraz bardziej oddalał się od fantastyki, tajemniczych treści,

pełnej grozy atmosfery, którymi były przepełnione jego obrazy z okresu „fantastycznego”, który też sam określał jako „barokowy”. Coraz bardziej pracował nad formą, uważając, że mimo iż pozostaje nadal wierny figuracji, to powinien znów malować tak, jak to robił we wczesnej młodości, to znaczy z jedynym tylko celem do osiągnięcia: poprawnie, harmonijnie, w określonym porządku zamalować pewną wyznaczoną ramami płaszczyznę, tak jak to określał Malewicz. Ten okres swojej twórczości Beksiński nazywał „gotyckim”.

Po 2000 roku, nie zaprzestając jednocześnie malować i rysować, Beksiński zaczął tworzyć swoje kompozycje na komputerze i przy pomocy fotokopiarki.

* *biografia za Wikipedią*